

*Ratkovićeve
Večeri poezije
Bijelo Polje*

2017

**JAVNA USTANOVA
“RATKOVIĆEVE
VEČERI POEZIJE”**

*Bijelo Polje
10.2.2017.godine*

IZVJEŠTAJ O RADU JU “RATKOVIĆEVE VEČERI POEZIJE” ZA 2016.GODINU

Izvještaj o radu JU “Ratkovićeve večeri poezije” sačinjen je na način što je hronološki, u kratkim crtama opisan svaki pojedinačno realizovani program u 2016. godini.

UVOD

Primarna djelatnost JU "Ratkovićeve večeri poezije" i u 2016. godini se ogledala u kontinuiranoj promociji "Ratkovićevih večeri poezije", tokom čitave godine. To je podrazumijevalo zastupljenost najreferentnijih pjesnika i književnika sa domaće i međunarodne književne scene. Prema onome što se dešavalo na kulturnoj sceni, smatramo da je ova godina bila jedna od najbogatijih godina u kulturi Bijelog Polja. To govori činjenica da su zaljubljenici u književnost ove godine na Ratkovićevim večerima poezije imali priliku da vide dobitnicu Gonkurove nagrade – Francuskinju Jakutu Alikavazović, te da je likovna publika imali priliku da posjeti izložbu velikog evropskog slikara, profesora Žan Pjera Tangija i da je jedan od specijalnih gostiju Ratkovićevih večeri poezije bio popularni glumac, pjesnik i muzičar Rade Šerbedžija sa svojim bendom Zapadni kolodvor.

U 2016. godini smo se potrudili da prikažemo najkvalitetniju sliku savremene crnogorske i intrenacionalne umjetnosti, koja korespondira sa savremenim umjetničkim kretanjima u Evropi i svijetu. Izgradnju otvorenog sistema za različite vidove institucionalne i stručne saradnje sa srodnim ustanovama u regionu, Evropi i šire. Stvaranju kreativnog i informacionog centra u Bijelom Polju koji će moći ravnopravno da učestvuje u domaćoj i međunarodnoj razmjeni umjetnosti i mobilnosti umjetnika.

Ono što treba posebno naglasiti je da Ratkovićeve večeri poezije realizuju prekogranični projekat „Kultura za Evropu“ sa Bibliotekom iz Prijepolja, a kao i prethodnih godina postigla je značajan uspjeh u izdavačkoj djelatnosti, pa smo i u 2016. objavili deset značajnih naslova. U cilju promocije izdavačke djelatnosti, ostvarili smo saradnju sa izdavačkim kućama „Bajbuk“ iz Sarajeva; Kulturnim centrom Novog Sada; „Poveljom“ iz Kraljeva; „Karverom“ i „Novom knjigom“ iz Podgorice.

**U 2016. godini JU "Ratkovićeve večeri poezije", shodno Planu i programu,
realizovala je brojne aktivnosti:**

1. KONKURS ZA NAGRADU RISTO RATKOVIĆ

Javna ustanova "Ratkovićeve večeri poezije" raspisala je konkurs za Nagradu "Risto Ratković" i konkurs za nagradu "Ratkovićeve večeri poezije", koji je trajao traje od 13. januara do 1. jula 2016.

2. OBJAVLJENA KNJIGA BAŠ PAMUK I DRUGE BAJKE

U izdanju Javne ustanove Ratkovićeve večeri poezije izašla je knjiga „Baš Pamuk i druge bajke“, autora Aleksandra Obradovića.

Recenzent knjige Blaga Žurić ističe da zbirka Aleksandra Obradovića unosi potpuno novu dimenziju u saznanjima o autorskoj bajci, te da jedinstvena po svojoj strukturi i motivima ova zbirka predstavlja osvježenje na crnogorskoj književnoj sceni.

3. IZAŠLA KNJIGA "PRVA LJUBAV ZAUVIJEK"

U izdanju Javne ustanove Ratkovićeve večeri poezije, edicija "Književne paralele", iz štampe je izašla knjiga poezije za djecu „Prva ljubav zauvijek“, autorke Blage Žurić.

- Pjesnikinja Blaga Žurić u svom otkrivanju zanimljivog, složenog, bajkovitog, lijepog djelatnog svijeta i traganju za tajnom i mistikom prve ljubavi ne daje učene odgovore krute definicije. Ona to jednostavno i jasno kaže: „Prva ljubav zauvijek! Kao kad se gleda kroz vodu bistrog planinskog jezera, ali mu se dno ne vidi. Njena mašta nas vodi kroz dječji svijet. Ona i odrasle, nekom lirskom alhemijom, pretvara u djecu da bi mogli da osjete svu složenost i ljepotu toga svijeta, njegovu prvinu i bogatstvo, zapisao je recenzent knjige Marijan Mašo Miljić.

U ediciji "Književne paralele", uz podršku Ministarstva kulture Crne Gore, do sada smo objavili blizu 30 knjiga iz oblasti poezije, proze, književne kritike, eseistike, književnosti za djecu. U našem izdanju izašle su knjige autora koji su u zadnje četiri godine dobili Nagradu Risto Ratković i Nagradu "Ratkovićevih večeri poezije". Među značajnijim knjigama su Antologija crnogorske poezije "Poetika Montenegrina", kao i knjige "Svisnuti od života" (Stil i paradoksi poezije Rista Ratkovića), "Najviša tačka reke" (Zapis o bjelopoljskim piscima), "Bežanje od smrti: Miodrag Bulatović - stil i književna demonologija" i druge značajne knjige. Za ovu godinu smo, takođe, planirali značajna izdanja. Osim što ćemo štampati knjigu poezije prošlogodišnjeg dobitnika Ratkovićeve nagrade Ibrahima Hadžića, u planu je štampanje antologije crnogorske kratke priče "Zborno mjesto" i poezije Rista Ratkovića, kazao je direktor JU Ratkovićeve večeri poezije Abaz Dizdarević.

4. IZDANJE RATKOVIĆEVIH VEČERI POEZIJE PREDSTAVLJENO U BEOGRADU

Knjiga poezije "Deca u izlogu" Srđana Gagića, u izdanju Ratkovićevih večeri poezije, promovisana je 19. februara u galeriji Polet u Beogradu, gdje su govorili Jasmina Topić, Goran Čolakhodžić i autor.

- Srđan Gagić se predstavlja domaćoj i publici u okruženju kao autor nagrađene knjige pesama na regionalnom konkursu za neobjavljen rukopis Ratkovićevih večeri poezije. Pokazatelj toga koliko je region jedinstven kulturološki prostor, zaokružuje i mini-putovanje kroz Srđanovu biografiju: rođen i odrastao u Bosanskom Novom, u Bosni, živi u Beogradu, u Srbiji, dobija nagradu i objavljuje u Crnoj Gori, ali i u Hrvatskoj, gde je prošle godine objavljena knjiga "Meko tkivo: izbor iz nove poezije regionalne", koju je uređivao pri Klubu A302 Filozofskog fakulteta u Zagrebu, rečeno je na promociji.

5. ODRŽANA PROMOCIJA KNJIGE TRAGOM POLJAKA U CRNOJGORI

U organizaciji Udruženja Poljaka u Crnoj Gori i Ambasade Poljske u Crnoj Gori, JU Ratkovićeve večeri poezije, Muzičke škole, Srednje stručne škole i NVU K-klub, u kući Rista Ratkovića održana je promocija dvojezične knjige na poljskom i crnogorskom jeziku pod nazivom „Tako je sve počelo... Tragom Poljaka u Crnoj Gori“.

Knjigu, koja je objavljena u izdanju Ambasade Poljske u Crnoj Gori i Udruženje Poljaka nastanjenih u Crnoj Gori, predstavile su ambasadorka i konzulka Ambasade Republike Poljske u Crnoj Gori Irena Tatažinska i Agnješka Klasa i predsjednica Udruženja Poljaka u Crnoj Gori Vanda Vujisić.

U ime Opštine Bijelo Polje, ambasadorku i konzulku je pozdravio predsjednik Skupštine Opštine Bijelo Polje Džemal Ljušković, koji je istakao dugogodišnju saradnju Poljske i Crne Gore.

Nakon promocije, ambasadorka je poklonila paket knjiga Narodnoj biblioteci u Bijelom Polju.

6. KONKURS "KRALJEVSTVO BIJELIH RADA"

Na Treći međunarodni konkurs poezije za učenike osnovnih škola "Kraljevstvo bijelih rada", koji su organizovali Nevladina organizacija „Stihom govorim“ i JU „Ratkovićeve večeri poezije“, pristiglo je više od 1000 radova od 495 učenika.

Konkurs je bio otvoren od 15. decembra 2015. godine do 15. marta 2016. godine, a prijave su stigle iz Crne Gore, Srbije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije i Njemačke.

7. PROGLAŠENI PRINCEZA I PRINC KRALJEVSTVA BIJELIH RADA

Žiri trećeg međunarodnog festivala „Kraljevstvo Bijelih Rada“ za prinčeve i princeze Kraljevstva bijelih rada u kategoriji do petog razreda proglašio je Bogdana Žilovića učenika V razreda OŠ "Stanislav Sremčević" iz Kragujevca i Uroša Pešića učenika V razreda OŠ "Drinko Pavlović" iz Kuršumlijе, te Teodoru Petković učenicu IV razred OŠ "Nikola Tesla" iz Beograda i Teodoru Mišić učenicu III razred OŠ "Vuk Karadžić" iz Knjaževca.

U kategoriji od petog do devetog razreda, za princa i princezu bijelih rada proglašeni su Damir Šećerović učenik VI razreda OŠ "Marko Miljanov" Bijelo Polje i Belma Ramić učenica IX razreda, OŠ "Prva osnovna škola Živinice" iz Živinica.

Žiri je pregledao više od 1000 radova, koji su ocjenjivani od 1 do 10, te da je nakon sabiranja ocjena svakog člana žirija dobijen određeni broj bodova na osnovu kojeg je određen plasman i odabrani su najbolji radovi učenika.

U kategoriji do petog razreda drugo mjesto su podijelili Maša Keranović učenica I razreda OŠ "Jovan Jovanović Zmaj" iz Zmajeva i Omar Kurtanović učenik V razreda OŠ "Rifat Burdžović Tršo" iz Novog Pazara, dok je treće mjesto ravnopravno pripalo Osmanu Mulahusejnoviću učeniku III razreda OŠ "Soko" iz Gračanice, Luki Milutinoviću učeniku III razreda OŠ „Vuk Karadžić" iz Knjaževca, Vasilu Musiću učeniku IV razreda OŠ "Vladislav Sl. Ribnikar" iz Bijelog Polja i Davidu Milenkoviću učeniku V razreda OŠ "Rada Miljković" iz Jagodine. U kategoriji od šestog do devetog razreda druga nagrada je pripala Eli Kerović učenici VIII razreda OŠ "Sutjeska" iz Podgorica, Lavu Lukiću učeniku VI razreda OŠ "Nikola Tesla" iz Beograda, Jani Maslaković učenici VIII razreda OŠ "Dositej Obradović" iz Niša, Balijagić Erni učenici VIII razreda OŠ "Marko Miljanov" iz Bijelog Polja i Marku Jovanoviću učeniku VI razreda OŠ "Starina Novak" iz Beograda. Treća nagrada u ovoj kategoriji pripala je Zvezdani Gojković učenici IX razreda OŠ "Oktoih" iz Podgorice, Jani Radunović učenici VII razreda OŠ "Sutjeska" iz Podgorice, Nejri Kadrić učenici IX razreda OŠ "Prva osnovna škola Živinice" iz Živinica, Ivani Đilović učenici IX razreda OŠ „Ilija Kišić" iz Zelenike i Tatjani Dinić učenici VII razreda OŠ "Velizar Stanković Korčagin" iz Kruševca.

8. REALIZOVANA IZLOŽBA “CRNA GORA MOJA DOMOVINA”

Izložba likovnih radova Crna Gora-moja domovina otvorena je u Bijelom Polju u organizaciji Matice crnogorske i JU Ratkovićeve večeri poezije, a povodom desetogodišnjice obnove nezavisnosti Crne Gore.

Izložba je sastavljena od nagrađenih radova na temu Crna Gora –moja domovina, kako bi mladi pokazali kako vide svoju domovinu Crnu Goru, njenu prošlost, sadašnjost i budućnost.

Prvu nagradu ravnopravno su podijelili Đorđe Đerković sedmi razred OŠ „Milić Koljenović, Konjuhe, Andrijevica (mentor Radun Marsenić) i Merdan Hodžić šesti razred OŠ „ Šikrija Međedović“, Godjivo Bijelo Polje (mentor Šefika Kijamet). Drugu mjesto takođe su ravnopravno podijele: Senaid Suljević deveti razred OŠ „Mladost , Kanje, Bijelo Polje i likovna grupa u sastavu: Amina Erović, Adis Alilović i Mirijana Drobnjak iz OŠ „Rifat Burdžović –Tršo, Lozna , Bijelo Polje(mentor Šefika Kijamet).

Treće mjesto: Dušan Janković sedmi razred OŠ "Marko Miljanov" Bijelo Polje (mentor: Ksenija Sekulić) i Ilda Hasković deveti razred OŠ "Vuk Karadžić" Bistrica, Bijelo Polje (mentor: Sefika Kijamet).

Prva nagrda je 100 eura i namijenjena je za kupovinu likovnog pribora, a druge dvije nagrade su odabrana djela Matice crnogorske uz plakete đacima i njihovim mentorima.

9. OTVORENA IZLOŽBA CENTRA SAVREMENE UMJETNOSTI CRNE GORE U KUĆI RISTA RATKOVIĆA

Potpredsjednica Opštine Bijelo Polje Nemša Omerhodžić otvorila je izložbu Centra savremene umjetnosti Crne Gore u Kući Rista Ratkovića, na kojoj je predstavljeno osam autora.

Radove, koji predstavljaju presjek savremene umjetnosti mlađe i srednje generacije crnogorske likovne scene, selektovala je istoričarka Žana Filipović.

10. ODRŽAN FESTIVAL “KRALJEVSTVO BIJELIH RADA”

Princu bijelih rada, Damiru Šećeroviću, učeniku VI razreda Osnovne škole "Marko Miljanov" iz Bijelog Polja, princezi, Belmi Ramić, učenici IX razreda, Osnovne škole Prva osnovna škola Živinice, iz Živinica, u kategoriji od petog do devetog razreda, kao i ostalim pjesnicima, mentorima i organizatorima svečano su uručene nagrade na 3. Festivalu poezije Kraljevstvo Bijelih rada, koji je održan u Kući Rista Ratkovića.

11. PROMOVISANA KNJIGA “VIDIMO SE U POEZIJI” BORISLAVA JOVANOVIĆA

U organizaciji JU Ratkovićeve večeri poezije u kući Rista Ratkovića u Bijelom Polju je promovisana knjiga "Vidimo se u poeziji", autora Borislava Jovanovića.

O ovom djelu, koje je objavljeno u ediciji "Književne paralele" Ratkovićevih večeri poezije, govorio je književni kritičar Radoman Čečović i autor.

Poeziju iz knjige govorio je glumac Bjelopoljskog pozorišta Izet Mulabegović, a moderator je bio Kemal Musić.

12. OTVORENA IZLOŽBA FOTOGRAFIJA RADOJA JOVANOVIĆA

Izložba fotografija Radoja Jovanovića otvorena je u kući Rista Ratkovića, gdje se autor predstavio sa 24 fotografije.

Jovanović je kazao da je ovim fotografijama htio da pokaže suprotnost načela.

Izložbu je sufinansiralo Ministarstvo kulture Crne Gore, kroz projekat Podrška kulturi na sjeveru Crne Gore.

13. ODRŽAN DESETI DŽEZ FESTIVAL

Regionalna muzička zvijezda Natali Dizdar zatvorila je deseti Whitefield jazz festival u Bijelom Polju, gdje je publika uživala u njenim pjesmama sa prethodna dva albuma. Festival je trajao četiri dana i nastupilo je 13 bendova, a prikazan je i dio eksponata i video prezentacija muzeja Rollingsones-a iz Portoroža. Na samom početku Festivala, crnogorski bend "Mikrokozma" je u dvorištu kuće Rista Ratkovića najavio dobre svirke bendova. Onda su u četiri festivalska dana na gradskom trgu nastupili Samir Ramović i Happy titties band; Light Under The Black Mountain; Montenegro kings/ Čardak; Ansambl Muzičke škole Vasa Pavić; Carlo and Piva jazz trio; Sanja Raičković i Piva jazz band; nastavnici Škole za osnovno muzičko obrazovanje– Bijelo Polje; Naiva band; Vladimir Maraš band, a kao zvijezde Festivala nastupila je zagrebačka rok grupa Prljavo kazalište.

Produciju i realizaciju Fetivala u ime Javne ustanove "Ratkovićeve večeri poezije" obavljala je Javna ustanova "Centar za djelatnosti kulture Vojislav Bulatović Strunjo".

Pokrovitelj festivala je Opština Bijelo Polje, medijski sponzori su RTCG i Radio Bijelo Polje a tradicionalni prijatelji festivala Nikšićko pivo i Hipotekarna banka.

14. ODRŽANO LIKOVNO POETSKO VEČE “SANJAJTE ZAVIČAJ”

U okviru obilježavanja desetogodišnjice obnove nezavisnosti Crne Gore, u Kući Rista Ratkovića je održano likovno-poetsko veče „Sanjajte zavičaj“, gdje su nastupili poznati crnogorski kantautor i pjesnik Marinko Pavićević i akademска slikarka Majda Mučić.

Ovo je bilo prilika da Pavićević, osim svoje knjige “Kruna od kamena” i poznatih hitova, premijerno predstaviti i muzičke obrade nekoliko pjesama Rista Ratkovića.

O Pavicevicom stvaralaštvu, sa akcentom na knjigu “Kruna od kamena”, govorili su pjesnikinja i predsjednica Književnog kluba “More” iz Tivta Milica Aranitović Papović i književnik Kemal Musić, dok je stihove iz knjige “Kruna od kamena” govorila Vasilija Obradović.

Izložbu slika Majde Mučić otvorio je akademski slikar Abaz Dizdarević, koji je naglasio da je likovna umjetnost najkraći put od čovjeku ka čovjeku.

Likovno-poetsko veče „Sanjajte zavičaj“ organizovala je JU „Ratkovićeve večeri poezije“.

15. U PERASTU PROMOVISANA IZDANJA RATKOVIĆEVIH VEČERI POEZIJE

U Muzeju grada Perasta održana je promocija izdavačke djelatnosti bjelopoljske javne ustanove "Ratkovićeve večeri poezije", na kojoj je predstavljena edicija "Književne paralele".

Ovom prilikom govorili su urednik edicije Kemal Musić i dokumentaristkinja u Muzeju grada Perasta Mirjana Vukasović.

U muzičkom dijelu programa na violončelu nastupila je Ana Dulović.

16. PROMOVISANA KNJIGA BRANKE BOGAVAC

Knjiga “Od beznađa do nade” (Razgovori u Parizu) Branke Bogavac, predstavljena je bjelopoljskoj publici u Kući Rista Ratkovića.

Na promociji su govorili prof. dr Draško Došljak, urednik časopisa Komuna Amer Ramusović i urednica knjige Mila Čordašević.

Branka Bogavac je, poslije Danila Kiša, Dada Đurića i Predraga Matvejevića, jedini umjetnik i stvaralač iz Crne Gore koji je od Francuske odlikovan Ordenom viteza umjetnosti i književnosti. Tokom više od četiri decenije Branka Bogavac je bila spona Crne Gore sa kulturnom scenom Pariza i Evrope. Objavila je knjige intervjuja „Razgovori u Parizu“, „Razgovori sa Dadom“, „Slikarstvo kao neracionalna sreća“, „Crna Gora u Parizu“... Intervjuisala je mnoge od najvažnijih umjetnika 20. vijeka.

Organizator promocije, čija je moderatorka bila Radmila Krgović, je Opština Bijelo Polje, JU Ratkovićeve večeri poezije i Centar za kulturu. U ime domaćina prisutne je pozdravio rukovodilac Narodne biblioteke Edin Smailović. Prije Bijelog Polja, knjigu „Od beznađa do nade“ autorka je promovisala u Baru i Budvi.

17. ODRŽANO KNJIŽEVNO VEČE HADŽEMA HAJDAREVIĆA

Javna ustanova Ratkovićeve večeri poezije upriličila je promociju romana "Gdje si ti ovih godina" bosanskohercegovačkog pisca Hadžema Hajdarevića.

O ovoj knjizi govorili su Draško Došljak i Faruk Dizdarević.

U muzičkom dijelu programa nastupila je umjetnica na harmonici Anela Čindrak, a moderator je bio Kemal Musić.

18. PROMOCIJA ROMANA "LEGIONAR"

U organizaciji Centra za kulturu i Ratkovićevih večeri poezije promovisan je roman "Legionar" Mehmeda Đedovića, u kući Rista Ratkovića.

O knjizi su govorili Faiz Softić i Edin Smailović.

19. POTPISAN MEMORANDUM O SARADNJI BIJELOG POLJA I PRIJEPOLJA

Memorandum o saradnji i zajedničkom učešću u projektu prekogranične saradnje Crne Gore i Srbije „Evropa za kulturu, kultura za Evropu“ potpisali su Kući Rista Ratkovića predstavnici nekoliko organizacija iz Bijelog Polja i Prijepolja. Partneri i nosioci projekta su JU "Ratkovićeve večeri poezije" i njen saradnik NVO „Stihom govorim“ s bjelopoljske strane i Narodna biblioteka "Vuk Karadžić" i NVO „Limski darovi“ sa prijepolske strane.

Protokol su potpisali Sadija Hodžić, koja je predstavljala Narodnu biblioteku „Vuk Karadžić“ iz Prijepolja, i predstavnik udruženja građana „Limski darovi“ Milan Cmiljanović. S bjelopoljske strane potpisnici su Abaz Dizdarević, projekt menadžer i Slobodan Zoran Obradović u ime NVO „Stihom govorim“.

U ime Opštine Bijelo Polje učesnike je pozdravila potpredsjednica opštine Nemša Omerhodžić.

20. NAGRADA RISTO RATKOVIĆ PRIPALA LANI DERKAČ I TATJANI BIJELIĆ

Nagradu „Risto Ratković“ u 2016. godini ravnopravno su podijeliti Lana Derkač iz Zagreba za knjigu pjesama „Posvajanje neba“ u izdanju Hrvatskog društva pisaca i Tatjana Bijelić iz Banjaluke za knjigu „Karta više za pikarski trans“ u izdanju Književne zaklade/fondacije „Fra Grgo Martić“ – Krešev.

U nazuži izbor našli su se još i Mustafa Zvizdić sa knjigom "Praški metro" u izdanju Buybooka iz Sarajeva; Vladimir Stojnić sa knjigom "Reverb" u izdanju Kulturnog centra Novog Sada; Đorđe Šćepović sa knjigom "Dok crtah mapu svojih putovanja" u izdanju "Arto" Podgorica i Ljubomir M. Mudreša sa knjigom "Na putu čekanja" u izdanju Kulturnog centra Bar.

Za ovu prestižnu Nagradu konkursalo je 38 knjiga.

Ziri je radio u sastavu Mladen Lompar predsjednik i članovi Zuvdija Hodžić iz Crne Gore, Petar V. Arbutina iz Srbije, Hadžem Hajdarević iz Bosne i Hercegovine i Branko Čegec iz Hrvatske.

Isti žiri donio je odluku i o finalistima za Nagradu Ratkovićevih večeri poezije za pjesnike do 27 godina. Prema odluci Žirija u finalu su se našli Enesa Mahmić iz Kopera, Jovana Bojović iz Podgorice, Ersan Muhović iz Novog Pazara, Tino Deželić iz Zagreba, Emina Selimović iz Zenice, Natalija Jovanović iz Beograda, Milica Milenković iz Svrnjiga, Jana Radičević iz Golubovaca, Barbara Delač iz Kotora, Marija Dragnić iz Beograda i Emir Kapetanović iz Mostara.

20. ODRŽANE 46 RATKOVIĆEVE VEČERI POEZIJE

Četrdeset šeste Ratkovićeve večeri poezije svečano je otvorio ministar kulture Pavle Goranović, koji je istakao da Crna Gora, zahvaljujući Ratkovićevim večerima poezije, ima svojevrsnog čuvara bogatog kulturnog nasleđa jednog prostora, koji vjekovima daruje čudesne ličnosti i događaje.

Nakon svečanog otvaranja uslijedio je nastup poznatog glumca, pjesnika i muzičara, specijalnog gosta Ratkovićevih večeri poezije - Rade Šerbedžije. Osim Šerbedžije, specijalni gost 46. Ratkovićevih večeri poezije bio je i poznati francuski umjetnik Žan Pjer Tangi (Jean Pirre Tunguy), čija je izložba grafika, u okviru festivala, otvorena u kući Rista Ratkovića.

Na prvoj večeri, koja je održana u kući Rista Ratkovića, nastupili su gost večeri iz Austrija Robert Prozer, Margaret Krejdl i pjesnici iz regiona Rebeka Čilović, Tanja Bakić, Bogić Rakočević, Tomislav Marinković, Enes Halilović, Miodrag Radović, Vladimir Martinovski, Ana Pejović, Sonja Harter, Slave Đorđo Dimoski i Branko Čegec.

Takođe, tradicionalno, održani su programi u bibliotekama "Ćamil Sijarić" u Godjelu i "Miodrag Bulatović" u Banjem Selu. U Banjem Selu je predstavljena knjiga „Dijalozi, monolozi i poneka lirska sitnica“, autora Radojice Boškovića, u izdanju Ratkovićevih večeri poezije, o koj je govorio Radoman Čečović.

U Biblioteci "Ćamil Sijarić" u Godjelu održano je Kjniženo podne posvećeno istaknutom publicisti, istoričaru i književniku Faruku Dizdareviću, o čijem su stvaralaštvu govorili Hadžem Hajdarević i Mirsad Rastoder.

U okviru 46. Ratkovićevih večeri poezije promovisana je i knjiga "Maternji jezik" Ibrahima Hadžića, dobitnika Nagrade Risto Ratković 2015. godine. O knjizi "Maternji jezik", koja je izašla u ediciji "Književne paralele" Ratkovićevih večeri poezije, govorio je književni kritičar iz Beograda Petar V. Arbutina.

U okviru RVP otvoren je "Mali sajam velikih knjiga", gdje su se predstavile izdavčke kuće Povelja iz Kraljeva i Kulturni centar Novog Sada.

U okviru 46. Ratkovićevih večeri poezije, druge festivalske večeri, u dvorištu kuće Rista Ratkovića nastupili su pjesnici Margaret Kreidl, Sonja Harter i Sophie Reyer iz Austije – države koja je bila gost 46. RVP. Takođe, na ovoj večeri poeziju su kazivali i pjesnici iz naše zemlje i regiona Ibrahim Hadžić, Slobodan Vukanović, Đorđe Šćepović, Alen Bešić, Dejan Aleksić, Boris Jovanović Kastel, Rajko Lukač, Obrad Nenezić, Dubravka Đurić i Ivan Dobnik.

U ediciji "Književne paralele" Ratkovićevih večeri poezije objavljen je izbor crnogorske kratke priče, pod nazivom "Zborni mjesto". Ovu knjigu su na Festivalu predstavili autori Bogić Rakočević i Kemal Musić.

Osim Nagrade "Risto Ratković", u Bijelom Polju se dodjeljuju prva, druga i treća nagrada Ratkovićevih večeri poezije za pjesnike do 27 godina. Na 46. RVP prvu nagradu su podijelile Enesa Mahmić iz Kopra i Jovana Bojović iz Podgorice. Druga nagrada pripala je Ersanu Muhoviću iz Novog Pazara, a treća Tinu Deželiću iz Zagreba. Osim njih u finalu Ratkovićevih večeri poezije nastupili su Milica Milenković iz Svrljiga, Emira Selimović iz Zenice, Natalija Jovanović iz Beograda, Jana Radičević iz Golubovaca, Barbara Delać iz Kotora i Marija Dragnić iz Beograda.

Kao i svake godine, i na 46. RVP je predstavljena knjiga prošlogodišnjeg dobitnika prve nagrade za mlade pjesnike. Zbirka pjesama „Saphini magijski harfovi“, u izdanju Ratkovićevih večeri poezije, autorke Safije Vehabović, prošlogodišnje dobitnice nagrade Ratkovićeve večeri poezije do 27 godina, promovisana je u Parku pjesnika. O njenoj knjizi govorili su Vlatko Simunović i Emira Selimović.

Ratkovićeve večeri poezije jedan segment uvijek posvete najmlađima, pa su predstavljeni dječji festivali "Vukovi lastari" iz Loznice i "Kraljevstvo bijelih rada" iz Bijelog Polja, o kojima su govorili Dragan Tošić i Aleksandar Obradović. Nakon predstavljanja ovih festivala, promovisana je dječja avanturistička knjiga „Čudesni svijet puha Đorđa“, Žarka Vučinića, o kojoj je govorio Goran Radojičić.

Takođe, u kući Rista Ratkovića je predstavljen književni klub „Poenta poetika“ iz Nikšića, koji okuplja preko 40 mladih pjesnika. Osim toga, poetski teatar „Glasovi laviginta“ predstavio je svoj multimedijalni performans u bjepolskom Centru za kulturu, u okviru programa za mlade pjesnike na 46. Ratkovićevim večerima poezije.

Predsjednik Opštine Bijelo Polje Aleksandar Žurić i ministar prosvjete Predrag Bošković uručili su Nagradu Risto Tarković Lani Derkač iz Hrvatske i Tatjani Bijelić iz Bosne i Hercegovine, koje su ove godine ravnopravno podijelile ovo prestižno priznanje. Na taj način krunisane su i 46. Ratkovićeve večeri poezije, koje će se pamtitи po brojnim kvalitetnim programima i posjećenosti.

Tatjani Bijelić je dobila nagradu za knjigu „Karta više za pikarski trans“, a Lani Derkač za knjigu „Posvajanje neba“.

Osim uručenja Nagrade "Risto Ratković", jedan od važnijih programa 46. RVP bilo je i predstavljanje specijalne gošće Jakute Alikavazović, dobitnice Gonkurove nagrade za roman "Nestalna tijela". Sa ovom poznatom francuskom književnicom crnogorskog porijekla razgovarala je Marina Glamočak.

Na pjesničkoj večeri održanoj u kući Rista Ratkovića nastupili su Mladen Lompar, Danijela Đuković, Stanka Rađenović Stanojević, Slobodan Ivanović, Dubravka Jovanović, Dubravka Velašević i Stanka Hrastelj. Nakon pjesničke večeri, u sali Centra za kulturu, održana je predstava „Sveti i prokleti“ koju je po legendi "Vladimir i Kosara" uradio Obrad Nenezić.

U okviru 46. Ratkovićevih večeri poezije, dosta programa je bilo posvećeno najmlađima. Tradicionalno, pjesnici su obišli nekoliko osnovnih škola, pa su đaci osnovnih škola "Risto Ratković", "Marko Miljanov" i Ravna Rijeka imali priliku da vide i čuju pisce za djecu Hadžema Hajdarevića, Dejana Aleksića, Slobodana Zorana Obradovića, Dragišu L. Jovovića, Slobodana Vukanovića i Velimira Ralevića.

Kako bi djeca i tinejdžeri bolje razumjeli šta je to književnost, Ratkovićeve večeri poezije su u ediciji "Književne paralele" objavile i "Antologiju književnosti za đecu i tinejdžere", koja je predstavljena u

biblioteci Srednje stručne škole. O ovom djelu govorili su Bogić Rakočević i sastavljač antologije Slobodan Vukanović.

U okviru 46. Ratkovićevih večeri poezije, u Gimnaziji Miloje Dobrašinović predstavile su se ustanove kulture iz Loznice - Centar za kulturu „Vuk Karadžić“, Kulturno umjetničko društvo „Karadžić“ i biblioteka Vukovog zavičaja. Predstavnici ovih značajnih kulturnih institucija, Drago Simić, Tatjana Jovičić, Dragan Tošić, Mirjana Pejak i pjesnikinja Zorka Tošić govorili su o istoriji, kulturi i tradiciji Loznice. Takođe, govorili su i o saradnji između Bijelog Polja i Loznice i kao plod te saradnje predstavili projekat „Razbacani azbučnik“, edukativnu slikovnicu za djecu koja je rezultat saradnje bjelopoljskog pjesnika Slobodana Zorana Obradovića i udruženja „Stihom govorim“ sa lozničkom slikarkom Marijom Pantelić i udruženjem „Riječ i djelo“ iz Loznice.

Pokrovitelji 46. Ratkovićevih večeri poezije su Ministarstvo kulture Crne Gore i Opština Bijelo Polje, a sufinansirane su kroz Treći poziv za IPA projekte Srbija - Crna Gora u okviru programa "Europe for Culture, Culture for Europe".

PROGRAM 46. RATKOVIĆEVIH VEČERI POEZIJE 3 – 5. SEPTEMBAR 2016.

3. septembar

MALI SAJAM VELIKIH KNJIGA

10,00 Kuća Rista Ratkovića

POVELJA, Kraljevo – govori predstavnik izdavačke kuće, Dejan Aleksić

KULTURNI CENTAR NOVOG SADA, Novi Sad - govori predstavnik izdavačke kuće, Alen Bešić

PORTRET

11,00 Biblioteka “Ćamil Sijarić” u Godijevu

- Faruk Dizdarević– portret ,

(Govore Hadžem Hajdarević i Mirsad Rastoder.)

14,00 Biblioteka “Miodrag Bulatović” u Banjem selu

- Promocija knjige “Dijalozi, monolozi i poneka lirska sitnica”, Radojice Boškovića

(Govore Radoman Čečović i autor)

POPODNEVNI ČAS

17,00 Kuća Rista Ratkovića

Predstavljanje prošlogodišnjeg dobitnika Nagrade Risto Ratković – Ibrahima Hadžića

(Govore – Petar V. Arbutina i autor)

PJESNIČKO VEĆE

18:00 Kuća Rista Ratkovića

AUSTRIJA, DRŽAVA – GOST RATKOVIĆEVIH VEĆERI POEZIJE

Robert Prosse (AUT);

Rebeka Čilović (MNE); Slave Đorđe Dimoski (MAK); Tomislav Marinković (SRB); Branko Čegec (HR); Tanja Bakić (MNE); Ana Pejović (MNE); Enes Halilović (SRB); Miodrag Radović (SRB); Vladimir Martinovski (MK); Katarina Kiković (SRB); Bogić Rakočević (MNE);

Margaret Kreidl (AUT); Sonja Harter (AUT)

OTVARANJE IZLOŽBE

19,30 Kuća Rista Ratkovića

GRAFIKE- PROF. JEAN PIERRE TANGUY-a

SVEČANO OTVARANJE 45. RVP

20,00 Velika sala Centra za kulturu

- Pozdravna riječ – predstavnik delegacije EU u Crnoj Gori
- Obraćanje ministra za kulturu, gospodina Pavla Goranovića

(Program vode Sara Božović i Petar Novaković. Poeziju kazuju Izet Mulabegović i Miro Nikolić)

- **RADE ŠERBEDŽIJA I ZAPADNI KOLODVOR**, koncert

4. SEPTEMBAR

10,00 Kuća Rista Ratkovića

- Predstavljanje Književnog kluba "Poenta poetika" iz Nikšića i njihovog zbornika "Mozaik"

- Predstavljanje festivala dječije poezije - **Vukovi lastari, Kraljevstvo Bijelih rada**

(Govore: Goran Radojičić, Dragan Tošić, Aleksandar Obradović)

11:30h RADIONICA SNOVA – promocija knjige i kreativna radionica

Promocija knjige "Čarobni svijet puha Đorđa", Žarka Vučinića

(Govore Goran Radojičić i autor)

PROGRAM ZA MLADE PJESNIKE

13,00 Park pjesnika

- Promocija knjige prošlogodišnje dobitnice nagrade RVP do 27 godina **Safije Vehabović**

(Govore Vlatko Simunović i autor. Voditelj: Jusuf Bajramspahić)

15:00h Velika sala Centra za kulturu

Poetski teatar "Glasovi lavirinta", KIC-a "Budo Tomović"

ANTOLOGIJA

18, 00 Kuća Rista Ratkovića

- Promocija antologije "Zborno mjesto" Bogića Rakočevića i Kemala Musića

(Govore: Kemal Musić i Bogić Rakočević)

PJESNIČKO VEĆE

19,30 Dvorište kuće Rista Ratkovića

AUSTRIJA, DRŽAVA – GOST RATKOVIĆEVIH VEĆERI POEZIJE

Margaret Kreidl (AUT); Sonja Harter (AUT)

Ibrahim Hadžić (SRB); Slobodan Vukanović (MNE); Đorđe Šćepović (MNE); Alen Bešić (SRB); Dejan Aleksić (SRB); Boris Jovanović Kastel (MNE); Naum Popesku (MK); Obrad Nenezić(MNE); Rajko Lukač (SRB; Dubravka Đurić (MNE); Ivan Dobnik (SLO)

Sophie Reyer (AUT)

5. septembar

PJESNIČKI ČAS U OSNOVNIM ŠKOLAMA

10,00 OŠ „Risto Ratković“

12,00 OŠ „Marko Miljanov“

14,00 OŠ “Ravna Rijeka”

Učesnici: Jovo Knežević (SRB); Blaga Žurić (MNE); Slobodan Zoran Obradović (MNE); Dejan Aleksić (SRB); Slobodan Vukanović (MNE); Velimir Ralević (MNE); Tode Nikoletić (SRB); Dragiša L. Jovović (MNE).

(Voditelj programa: Dragiša Simović)

GIMNAZIJA MILOJE DOBRAŠINOVIC

13:00 “LOZNIČKI SAT KULTURE”

(Govore: Drago Simić – Centar za kulturu Vuk Karadžić, Tatjana Jovičić – novinarka, Dragan Tošić – KUD “Karadžić”, Mirjana Pejak- Biblioteka Vukovog zavičaja, dr Zorka Tošić – pjesnikinja)

BIBLIOTEKA SREDNJE STRUČNE ŠKOLE

15,00 Antologija crnogorske književnosti za đecu i omladinu, autora Slobodana Vukanovića

(Razgovor: Bogić Rakočević i autor)

PJESNIČKO VEĆE

16:00 Dvorište kuće Rista Ratkovića

Mladen Lompar(MNE); Zuvdija Hodžić (MNE); Vladimir Đurišić (MNE); Danijela Đuković(MNE); Julija Veličkovska (MK) Tanja Stanojević (MNE) Slobodan Ivanović (SRB) Dubravka Jovanović (MNE) Dubravka Velašević (MNE) Adisa Bašić (BIH); Stanka Hrastelj (HR)

SPECIJALNI GOST

19,00 Konferencijska sala – Hotel Franca

- Veče sa **JAKUTOM ALIKAVAZOVIĆ (dobitnica Gonkurove nagrade)**

(Razgovor: Marina Glamočak i autorka)

20:30H Centar za kulturu –

SVETI I PROKLETI (legenda o Vladimиру i Kosari), pozorišna predstava

PROGLAŠENJE DOBITNIKA NAGRADE RISTO RATKOVIĆ

21, 30H Kuća Rista Ratkovića

- Odluka Žirija
- Dodjela Nagrade
- Predstavljanje laureata

21. REALIZOVANA IZLOŽBA ABORIDŽINA

Ratkoviceve večeri poezije i Centar za kulturu, u saradnji sa Ambasadom Australije u Beogradu, organizovali su Izložba umjetnosti Aboridžina u galeriji Centra za kulturu, gdje je prestavljeno 14 slike pod nazivom „Kaning stočni put“, stazi dugoj 1800 kilometara iz perspektive Aboridžina.

Izložbi su prisustvovali potpredsjednica Opštine Bijelo Polje Nemša Omerhodžić i drugi sekretar australijske Ambasade u Beogradu Maris Tebekis.

22. PROMOVISANA MONOGRAFIJA DUKLJANSKI KNEZ VLADIMIR

Monografija „Dukljanski knez Sveti Vladimir“ predstavljena je u Kući Rista Ratkovića u Bijelom Polju. Ova monografija objavljena je u dvije varijante - luksuzna, u izdanju Fondacije „Sveti Petar Cetinjski“ i Narodnog muzeja sa Cetinja, i džepna u izdanju „Sveti Petar Cetnjski“ i Nove Pobjede.

Na izradi monografije „Dukljanski knez Sveti Vladimir“, koja je prevedena i na engleski jezik, grupa autora radila je četiri godine, a dobila je i nagradu za izdavački poduhvat godine na Internacionalnom sajmu knjiga u Podgorici.

Promociju monografije pratila je izložba povodom hiljadu godina od smrti kneza Vladimira, o kojoj su govorili Abaz Dizdarević i Radomir Ilić.

23. ODRŽANA IZLOŽBA KARLA KORABA

Javna ustanova Ratkovićeve večeri poezije i austrijska Ambasada u Crnoj Gori organizovali su izložbu grafika austrijskog umjetnika Karla Koraba u kući Rista Ratkovića, koju je otvorio konzul Republike Austrije g/din Rainer Sulzberger.

Karl Korab je austrijski likovni umjetnik rođen 1937. godine u Falkenštajnu u Donjoj Austriji. Akademiju likovnih umjetnosti završio je 1964. godine u Beču u razredu profesora Sergijusa Pausera. Od 1960. godine imao je brojne samostalne izložbe i učestvovao je u mnogim grupnim izložbama u Austriji i u inostranstvu. Korab je veoma svestran umjetnik. Izražava se različitim tehnikama, kao što su ulje na platnu, grafike, kolaži, sito štampa i litografije. Njegovi motivi uključuju mrtve prirode i pejzaže, a oprobao se i kao scenograf. Živi sa porodicom u mjestu Sondorf kod Masaua. Pejzaži ovoga mjesta i njegove okoline značajno su prisutni u njegovom opisu. Korab je dobio brojne nagrade i priznanja za svoju umjetnost, uključujući i nagradu za doprinos kulturi pokrajine Donje Austrije (1972), zlatnu medalju za zasluge pokrajine Donje Austrije (1997) i Veliki orden časti za zasluge pokrajine Donje Austrije (2012). Njegovi radovi su zastupljeni u javnim i privatnim kolekcijama u Austriji i u inostranstvu.

24. PROJEKAT KULTURA ZA EVROPU EVROPA ZA KULTURU MEĐU NAJUSPJEŠNIJIMA

Projekat „Kultura za Evropu- Evropa za kulturu“, vrijedan 150.000 eura, jedan je od pet najuspešnijih prekograničnih projekata od ukupno 139 koliko ih je iz Srbije i Crne Gore pristiglo na raspisani konkurs Evropske unije. Ovaj projekat realizuju Javna ustanova Ratkovićeve večeri poezije iz Bijelog Polja, sa nevladinom organizacijom „Stihom govorim“ i Biblioteka Vuk Karadžić iz Prijepolja, sa svojim partnerom Udruženjem građana „Limski darovi“.

25. OBJAVLJENA KNJIGA RADA ŠERBEDŽIJE

U izdanju Javne ustanove Ratkovićeve večeri poezije i Izdavačke kuće Nova knjiga iz štampe su izašle izabrane pjesme Rada Šerbedžije „Stranac“.

Rade Šerbedžija je jedan od najpoznatijih glumaca u Hrvatskoj. Bio je Hamlet svoje generacije u Dubrovniku 1974. godine. Snimao je filmove s najvećim filmskim rediteljima. Od Živojina Pavlovića do Stenlija Kjubrika. Piše pjesme i ponekad ih pjeva na svojim koncertima. Napisao je tri knjige pjesama (Promjenljivi, Crno – crveno i Prijatelj ga, kaže, više ne poznaje) i knjigu „Do posljednjeg daha“ o svom djatinjstvu, životu, gradovima, prijateljima i Jugoslaviji... Kralja Lira igra već 16 godina u svome pozorištu Ulysses. Režirao je devet predstava. Igrao mali fudbal u Tiffany i veliki fudbal za Slobodu iz Podsuseda. Režirao je i svoj prvi film Oslobođenje Skoplja sa svojim sinom Danilom. Profesor je glume na Univerzitetu u Rijeci. Rođen je u Lici. Živio je u Vinkovcima, Zagrebu, Beogradu, Ljubljani, Londonu i Los Angelesu. Sada živi sa svojom ženom Lenkom u Rijeci.

Rade Šerbedžija bio je specijalni gost 46. Ratkovićevih večeri u Bijelom Polju.

U izdanju Ratkovićevih večeri poezije, u ediciji Književne paralele, uz podršku Ministarstva kulture, 2016. godine izašlo je deset knjiga, među kojima je izbor iz crnogorske kratke priče „Zborno mjesto“ Bogića Rakočevića i Kemala Musića, Antologija književnosti za đecu i tinijedžere Slobodana Vukanvića, „Maternji jezik“ Ibrahima Hadžića, „Pustolovina jastuka Čar Lija“ Blage Žurić i druge knjige.

26. BILTEN USTANOVE

JU „Ratkovićeve večeri poezije“ priredila je štampano izdanje Biltena ustanove, gdje je sabran godišnji rad ustanove u periodu od manifestacije do manifestacije. Kroz Bilten je dat pregled svih događaja u

okviru djelovanja JU “Ratkovićeve večeri poezije” tokom godine. Plan je da se svake godine napravi ovakva publikacija aktivnosti kako bi se olakšao rad budućim hroničarima i priređivačima monografija ove ustanove i manifestacije Ratkovićeve večeri poezije.

27. IZDAVAŠTVO

Izdavaštvo se u 2016. godini ogledalo u štampi knjiga, kataloga, biltena i sl. Kroz apliciranje prema donatorima sproveden je projekat “Književne paralele” i omogućeno nam je da uspješno izdamo 10 novih knjiga.

Objavljene knjige u 2016. godini:

1. Stranac – Rade Šerbedžija,
2. Maternji jezik – Ibrahim Hadžić (dobitnik Nagrade Risto Ratković za 2015. godinu)
3. Baš pamuk i druge bajke – Aleksandar Obradović
4. Dijalozi, monolozi i poneka lirska sitnica – Radojica Bošković
5. Sapfini magijski harfovi – Safija Vehabović (dobitnica Nagrade Ratkovićevih večeri poezije za 2015. godinu)
6. Antologija crnogorske proze za đecu i tinejdžere – Slobodan Vukanović
7. Zborno mjesto (izbor crnogorske kratke priče) – Bogić Rakočević i Kemal Musić
8. Iščekivanje apsurda (komparativni ogled: Samjuel Beket, Miodrag Bulatović, Žarko Komanin) – Radoje Femić
9. Pustolovine jastuka Čar Lija – Blaga Žurić
10. Maternji jezik (drugo izdanje) – Ibrahim Hadžić

Takođe, pripremili smo za štampu i godišnji bilten sa pregledom svih aktivnosti Ustanove, kao i zbornik nagrađenih radova sa Festivala Kraljevstvo bijelih rada. Katalozi, plakati i flajeri su sastavni propratni dio vizuelnog materijala svakog programa.

28. WEBSITE

Vid promocije kroz redovno ažuriranje veb-sajta JU “Ratkovićevih večeri poezije” doprinosi dostupnosti programske aktivnosti u kontinuitetu. Elektronski medij veb prezentacije bilježi sve veću posjećenost i transparentnost svih umjetničkih programa sprovedenih kroz rad institucije. Posjetite našu veb prezentaciju na: www.ratkoviceve.bijelopolje.co.me

JU Ratkoviceve veceri pozije

Kemal Musić, VD direktor

